

[Ayoë Herhøl.]

gøre sig gældende gennem nogen organisation, og de har ikke været af betydning som vælgergruppe.

Det er derfor med glæde, man ser den ændring, der foreslås i åndssvageforsorgens formål; det er en meget positiv indstilling. Det gælder ikke mere om at opbevare så mange åndssvage som muligt i store institutioner, men med en psykiatrisk, pædagogisk behandling at prøve på at få så mange som muligt til at leve en nogenlunde normal tilværelse. Det kræver imidlertid en omfattende udbygning af forsorgen, under hvilken man lægger vægt på den eksterne forsorg ved at oprette forsorgscentre, hvortil der skal knyttes forskellige behandlingsinstitutioner. Man glæder sig også over, at der nu skaffes bedre plads for de åndssvage, så at man kommer den overbelægning til livs, som har været en stor ulempe ikke alene for de åndssvage, men også for personalet. Denne udbygning af åndssvageforsorgen med de nye behandlingsmetoder skulle medvirke til at nedbryde den gamle modvilje mod denne forsorgsinstitution, og man tilsigter at skabe et tillidsforhold mellem forsorgen og de mennesker, der har behov for den, eller deres pårørende. Man kommer med alt dette nye som en hjælp og en støtte til forældre til åndssvage, og det ville helt være i denne nydannelses ånd, om man samtidig havde gjort forsorgen frivillig.

Jeg ser, at den højtærede socialminister har udtrykt megen sympati for frivillighedstanken, men alligevel ikke har villet tage skridtet fuldt ud og gå ind for mindretallets synspunkter, som jeg finder meget vægtige og værdifulde. Jeg beder formanden om tilladelse til at citere ganske kort fra betænkningen, det står side 103, at det er mindretallets mening:

„...at tvangsregler danner et skel mellem forsorgen og de pårørende .... Om tvangsreglerne er mere eller mindre strenge, om de anvendes sjældent eller hyppigt, mener jeg er uden afgørende

betydning. Ved et forældrepar, at deres barn eventuelt med magt kan holdes under forsorgen hele livet, vil det være ængsteligt for at gå til forsorgen.“

Til sidst siges det:

„Forsorgen vil efter min mening få flere under forsorg og få mere ud af forsorgen for den enkelte under en frivillig lov end under en tvangslov. At særlige tvangsbestemmelser for en gruppe mennesker også dårligt harmonerer med vort samfunds demokratiske opbygning, vil jeg blot lige nævne.“

Det var mindretallets bemærkninger til spørgsmålet om frivillighed.

Indførelse af frivillighed på dette område ville altså nedbryde skellet mellem forsorgen og de pårørende og ville være med til at ændre mentaliteten også hos dem, der står uden for forsorgen, når de erfarer, at den hjælp, forældre med åndssvage børn søger, ikke er påtvunget dem, men er helt frivillig, og mon ikke det ville skabe respekt om forsorgens arbejde?

Af betænkningen fremgår det, at forældrerepræsentanterne i udvalget principielt har ønsket frivilligheden ind i forsorgen, men er gået med til tvangsreglerne mod, at loven blev taget op til revision efter 5 års forløb, således at man til den tid kunne have et større erfaringsmateriale som grundlag for forslag til en lovgivning af mere permanent karakter. Dette ønske er ikke opfyldt i det foreliggende lovforslag, da man mener, at der ikke til den tid, om 5 år, vil kunne foreligge tilstrækkeligt erfaringsmateriale som grundlag for en revision af loven.

På linje med frivillighedstanken har jeg set den idé fremsat i dagbladet Information, der havde en meget saglig og fornuftig kommentar til lovforslaget, at bestemmelsen om de åndssvages undervisnings- og oplæringspligt burde ændres til en ret til undervisning og oplæring, og dette ville yderligere understrege den nye ånd i forsorgsarbejdet. Det ville blive et tilbud til forældrene om undervisning og oplæring af deres handi-